

Total No. of Printed Pages—11

1 SEM TDC GEPS (CBCS) GE 1 (A/B)

2024

(November)

POLITICAL SCIENCE

(Generic Elective)

Paper : GE-1

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Paper : GE-1 (A)

(Nationalism in India)

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুযায়ী উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following as directed :

(a) ব্ৰাহ্মসমাজৰ প্ৰতিষ্ঠাতা কোন ?

Who is the founder of the Brahma
Samaj?

2) 'वह वि' दिग्ग (मह) विद्वान् वि
विद्वान् :

Which word was a part of which of the following movements?

1) स्वयंसेवा समिति

Self-Service Movement

2) अन्न विद्वान्

Food Science Movement

3) विद्वान् विद्वान्

Food Education Movement

(सर्व विद्वान् वि विद्वान्)

(Choose the correct answer)

3) "विद्वान् विद्वान् वि विद्वान् विद्वान् विद्वान्
वि विद्वान्"

(सत्य या असत्य)

"B. B. Rao was the Chairman of the Drafting Commission of the Indian Constitution."

(Write True or False)

4) कवि विद्वान् वि विद्वान् विद्वान्

Who wrote the 'National Song' of India?

5) कवि विद्वान् वि विद्वान् विद्वान्

In which year was the Swadeshi Act passed?

(f) ভাৰতীয় জাতীয় আন্দোলনৰ সময়ত মহাত্মা গান্ধীয়ে অনুসৰণ কৰা দুটা নীতি লিখা।

Write two principles followed by Gandhi during the Indian National Movement.

(g) ভাৰতৰ প্ৰথমটো কৃষক বিদ্রোহ ক'ত সংঘটিত হৈছিল ?

Where did the first peasant uprising in India take place?

(h) 'সামাজিক সংস্কাৰ' বুলিলে কি বুজা ?

What do you mean by 'social reform'?

2. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো 150 শব্দৰ ভিতৰত) :

4×4=16

Write short notes on the following (**within 150 words** each) :

(a) ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনত নাৰীৰ ভূমিকা

Role of Women in India's Freedom Movement

(b) অহিংস অমান্য আন্দোলন

The Civil Disobedience Movement

(c) জাতীয়তাবাদ আৰু মার্ক্সীয় দৃষ্টিকোণ

Nationalism and Marxist Approach

(d) ভাৰতৰ ৰাজনীতিত জনজাতীয় আন্দোলনৰ ভূমিকা

Role of Tribal Movements in the Politics of India

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো 500 শব্দৰ ভিতৰত) :

Answer the following questions (**within 500 words** each) :

3. জাতীয়তাবাদ কি ? জাতীয়তাবাদ অধ্যয়নৰ জাতীয়তাবাদী দৃষ্টিকোণ আৰু সাম্ৰাজ্যবাদী দৃষ্টিকোণৰ তুলনাত্মক আলোচনা কৰা।

2+10=12

What is nationalism? Discuss the comparison of nationalist and imperialist approaches to the study of nationalism.

অথবা / Or

জাতীয়তাবাদী দৃষ্টিকোণ হিচাপে 'নিম্নবৰ্গীয়' (subaltern) ব্যাখ্যাৰ বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা।

12

Analyze subaltern interpretations as an approach of nationalism.

4. ব্ৰাহ্মসমাজ আৰু আৰ্যসমাজৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰি ১৯ শতিকাৰ সমাজ-সংস্কাৰ আন্দোলন সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

11

Discuss the social reform movements of 19th century with emphasis on the Brahma Samaj and Arya Samaj.

অথবা / Or

১৯ শতিকাত সামাজিক আৰু ধৰ্মীয় আন্দোলনৰ সূচনা কৰা কাৰকসমূহ আলোচনা কৰা।

Discuss the factors leading to socio-religious reform movements of 19th century.

5. চৰমপন্থী আৰু নৰমপন্থী বুলিলে কি বুজা? ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনত চৰমপন্থী আৰু নৰমপন্থীৰ কাৰ্যব্যৱস্থা সম্পৰ্কে এক তুলনাত্মক বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা। 4+7=11

What do you mean by Extremists and Moderates? Make a comparative analysis of the methods used by Moderates and Extremists in India's Independence / Freedom Movement.

অথবা / Or

- ভাৰতীয় জাতীয় ৰাজনীতিত সমাজবাদী বিকল্পৰ আগমন আৰু ইয়াৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 3+8=11

Discuss the advent and importance of socialist alternatives in Indian national politics.

6. সামাজিক আন্দোলনৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি? যিকোনো দুটা কৃষক বিদ্রোহৰ আলমত ভাৰতৰ কৃষক বিদ্রোহৰ পটভূমি আৰু বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। 4+7=11

What are the basic features of social movements? On the basis of any two peasant uprisings, discuss the background and features of the peasant uprisings in India.

অথবা / Or

- ভাৰতবৰ্ষৰ ব্ৰাহ্মণ্যবাদ-বিৰোধী ৰাজনীতিৰ বৈশিষ্ট্য আৰু প্ৰভাৱসমূহ সম্পৰ্কে সমালোচনাত্মক আলোচনা আগবঢ়োৱা। 5+6=11

Critically evaluate the features and impacts of anti-Brahminical politics in India.

7. 'द्वि-जाति' तत्र कि ? तावतव विताजनत 'द्वि-जाति' तत्र प्रताव सम्पर्के आलोचना कवा । 2+9=11

What is 'two-nation' theory? Discuss the impact of 'two-nation' theory on India's partition.

अथवा/Or

- साम्प्रदायिकतावाद कि ? वर्तमानव प्रेक्षापटत तावतीय बाजनीतित साम्प्रदायिकतावाद आरु इयाव प्रताव सम्पर्के बहलाई आलोचना कवा । 2+9=11

What is communalism? Provide a detailed discussion of communalism and its impact on Indian politics in current scenario.

Paper : GE-1 (B)

(Contemporary Political Economy)

1. তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following questions :

- (a) মাৰ্ক্সবাদৰ মতে কোনটো শ্ৰেণীয়ে পুঁজিবাদী ব্যৱস্থাৰ অন্ত পেলাব ?

According to Marxism, which class will end the capitalist system?

- (b) 'ন্যাসৰক্ষিতা' তত্ত্ব আগবঢ়োৱা ব্যক্তিজন কোন আছিল ?

Who propounded the theory of 'Trusteeship'?

- (c) 'SEZ'ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

What is the full form of 'SEZ'?

- (d) WTOৰ মূল উদ্দেশ্য কি ?

What is the principal aim of WTO?

- (e) ধ্ৰুপদী উদাৰতাবাদৰ লগত জড়িত যিকোনো দুজন চিন্তাবিদৰ নাম লিখা।

Name any two thinkers associated with Classical Liberalism.

- (f) বিশ্বায়নৰ যিকোনো এটা ইতিবাচক প্ৰভাৱৰ কথা লিখা।

Write about any one positive impact of globalization.

(g) IMFৰ মুখ্য কাৰ্যালয় ক'ত অৱস্থিত ?

Where is the headquarters of IMF located?

(h) *The Wealth of Nations* নামৰ গ্ৰন্থখনৰ প্ৰণেতা কোন ?

Who is the author of the book named *The Wealth of Nations*?

2. তলত দিয়াবিলাকৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো 150 শব্দৰ ভিতৰত) :

4×4=16

Write short notes on the following (**within 150 words** each) :

(a) দৈনন্দিন জীৱনত সংবাদ মাধ্যমৰ প্ৰভাৱ

Impact of media in daily lives

(b) চিপকো আন্দোলনৰ বৰ্তমানৰ প্ৰাসংগিকতা

Contemporary relevance of the Chipko Movement

(c) প্ৰব্ৰজনৰ পৰিণতি

Consequences of migration

(d) জ্ঞান ব্যৱস্থা

Knowledge system

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (প্রতিটো 500 শব্দৰ ভিতৰত) :

Answer the following questions (**within 500 words** each) :

3. কল্যাণবাদ কি ? কল্যাণবাদৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা ।

4+8=12

What is welfarism? Explain the major characteristics of welfarism.

অথবা / Or

- ৰাজনৈতিক অর্থনীতিৰ ক্ষেত্ৰত মার্ক্সবাদী দৃষ্টিভঙ্গীৰ নীতিসমূহ কি কি ?

12

What are the principles of Marxist approach to political economy?

4. বিশ্বায়ন কি ? ইয়াৰ ইতিবাচক আৰু নেতিবাচক প্ৰভাৱৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা ।

5+6=11

What is globalization? Explain its positive and negative impacts.

অথবা / Or

- বিশ্ব বাণিজ্য সংস্থা কি ? এই সংস্থা গঠনৰ আঁৰৰ ইতিহাসৰ বিষয়ে লিখা ।

3+8=11

What is World Trade Organization? Write the history behind the formation of this organization.

5. অস্ত্র বাণিজ্য সন্ধি আৰু ইয়াৰ ওপৰত ভাৰতৰ দৃষ্টিভংগীৰ বিষয়ে
লিখা। 5+6=11

Write about the Arms Trade Treaty and
India's perspective on it.

অথবা / Or

বৃহৎ নদীবান্ধ নিৰ্মাণে পৰিৱেশ আৰু ওচৰতে বাস কৰা
লোকসকলৰ প্ৰতি কেনেদৰে ভাবুকি কঢ়িয়াই আনে, তাৰ বিষয়ে
আলোচনা কৰা। 11

Discuss about the possible threats carried by
big dam building on the environment and
people residing around.

6. “উন্নয়ন প্ৰকল্পৰ ফলত বৃহৎ পৰিসৰৰ স্থানচ্যুতিৰ সৃষ্টি হৈছে।”
উপযুক্ত পৰামৰ্শৰ সৈতে নিজৰ মতামত আগবঢ়োৱা। 11

“Development projects have led to large-scale
displacement.” Comment your views with
some suitable suggestions on the same.

অথবা / Or

স্বার্থাশ্ৰেণী গোট কি আৰু ই কিয় গুৰুত্বপূৰ্ণ? বৰ্তমান সময়ত
প্ৰচলিত স্বার্থাশ্ৰেণী গোটৰ প্ৰকাৰৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

What are interest groups and why are they
important? Briefly write about the types of
existing interest groups.

7. ভাৰতৰ ক্ৰমবৰ্ধমান নৃগোষ্ঠীয় সংকটৰ সন্দৰ্ভত কিছুমান গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়ৰ বিষয়ে উদাহৰণৰ সৈতে উল্লেখ কৰা।

11

Mention some major issues with regard to increasing ethnic crisis in India. Cite examples to substantiate the answer.

অথবা / Or

ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ সাৰ্বভৌমত্বৰ ক্ষেত্ৰত তথ্য-প্ৰযুক্তি আন্দোলনৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

What are the major impacts of the IT Revolution on the sovereignty of the States?
